

חַיִּנוּ וְעֵינָנוּ

על תחנון וחנינה, לרגל יום הכיפורים תשפ"ו

*בתמונה: י' לוחם בסיירת גולני יחד עם מפקדו סרן רעי בירן ז"ל

ביום שלישי האחרון התקיים בבית הנשיא מעמד ייחודי שעסק בחנינות. השורש ח.נ.ג הוא שורש מעניין בעברית, הוא מאפשר ליצור ממנו את התחנון, ואת רחום וחנון, ואת התחינה, וגם את החנינה.

במובן זה היכולת לעסוק בחנינות בערבו של **ערב יום הכיפורים** מרגשת במיוחד. מזה מספר שנים פועל **מנגנון ייחודי** בצה"ל בו יכולים חיילים וחיילות להתייצב בפני ועדה צבאית מיוחדת על מנת לבקש למחוק את רישומם הפלילי על בסיס שירות מלא ותקין באופן יחסי.

אחד הדוברים באירוע בבית הנשיא היה י' לוחם בסיירת גולני. סיפור חייו של י' הוביל אותו בדרכים עקלקלות עד קצה הקצה של הדרך. ושם, ממש בקצה, הוא עשה פרסה והחל לטפס. כפר נוער, מכינה, גיוס לצה"ל, טירונות ומחלקת קרבניים בחוות השומר, מאבק לשרת כלוחם, גיבוש- וכיום כאמור הוא נמצא בחוד החנית של צה"ל. אבל את הנעשה אין להשיב, ונותר כתם אחד מהעבר שלא נמחה: רישום פלילי.

י' פנה לוועדה, שהמליצה לאחר בחינה מעמיקה של המקרה ושל תפקודו כחייל- על מחיקת הרישום. וביוני 2025, בזמן שההמלצה נמצאת במחלקת החנינות במשרד המשפטים, בדרך להמלצה לנשיא, **נפל מפקדו של י'- סרן רעי בירן.**

ההמלצה של רעי, שנלחם לצד י' כתף אל כתף - היתה בעלת משקל משמעותי ומכריע בשיקולי הוועדה. "הוא מהחיילים שאני גאה בהם ביותר", כתב על י' במה שהפך לאחר מותו לסוג של צוואה סביב האמונה באדם וביכולתו לשנות את מסלול חייו.

וכך, בטקס שהכל מתערבב בו, הלוחם המאובק שמגיע מעזה, המפקד הנערץ שנפל, אימו של רעי שמבקשת לוודא שצוואת בנה מתקיימת, השמים והארץ, הצבא והמדינה, החזית והעורף שמערבבים להם.

ערב יום הכיפורים, בבית נשיא המדינה- לוחם אחד, מקבל בכתב אישור לכך שלא רק את העתיד אפשר לשנות, אלא גם את העבר. ושאפשר לנקות ולהינקות.

יש בצה"ל אלפי משרתים עם רישום פלילי. חלקם הגדול משרתים שירות נורמטיבי. הועדה שבוחנת את מחיקת הרישום אינה חותמת גומי- מדובר בתהליך יסודי, מעמיק, שלא תמיד ימליץ באופן חיובי, אבל זה התהליך הפשוט והמהיר ביותר שיעמוד בפני המשרת הרלוונטי אי פעם. **מתוך אלפים, עשרות בלבד פונים.** חלקם לא מודעים לכך, אף על פי שאנחנו פונים באופן יזום. חלקם יודעים ומהססים, מעדיפים להפנות מבט לעתיד מאשר לנבור בעבר. חלקם מתלבטים מתוך מבוכה לשתף מפקדים.

לפני כשנה וחצי, לאור היקפי ומשכי המילואים החריגים של מלחמת חרבות ברזל- הוקם **מסלול המאפשר גם למשרתי מילואים העומדים בקריטריונים מסויימים לעשות זאת.** גם כאן, הפוטנציאל הוא אלפים, מספר הפונים עומד על עשרות בשנה.

אנחנו כמפקדים יכולים וצריכים לעשות יותר. הן בלוודא שמי שמתחיל את התהליך ומתעניין בו "הולך עד הסוף", הן בעדכון והפצה יזומים בכלל היחידה, על מנת להעלות את המודעות בקרב אלה שזקוקים לכך (למען הסר ספק- אם חייל יבחר לא לשתף בכך, אין למפקד דרך לדעת שיש לו רישום פלילי).

דרכו של סרן רעי בירן, ולא פחות מכך האומץ של י'- מצווים אותנו לעשות יותר.

ערבו של היום קרב ובא. יום כיפור הוא יום שמסמל את היכולת להכיר בטעות, בשגיאה, ולהתחיל מחדש. לבחור מחדש. הועדה לבחינת מחיקת הרישום הפלילי היא ביטוי פורמלי נוסף של האפשרות הזו.

גמר חתימה טובה,

תא"ל, סמואל בומנדיל
קצין החינוך והנוער הראשי

איגרת קצין החינוך והנוער הראשי

"אין עם אֶשׁר יסוג מחִּבְרוֹת חַיִּי"